

Seat No. _____

HAM-19080002030401

M. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

June - 2023

Advanced Cost and Financial Accounting

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ / Total Marks : 70

સૂચના : (1) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(2) જરૂરી ગણતરીઓ જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.

1 (અ) 'નીવ' લિ. નીચેની માહિતી આપે છે : 10

સ્થિર ખર્ચા ₹ 3,00,000

વેચાણ (એકમો) 15,000

સમતુટ બિંદુ (એકમોમાં) 6,000

જો એકમદીઠ વેચાણ કિંમત ₹ 80 હોય તો,

(I) એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ અને (II) નફાની ગણતરી કરો.

(બ) નીચેની માહિતી પરથી ગણતરી કરો : 10

(I) વેચાણ (II) સમતુટ બિંદુએ વેચાણ

(III) સ્થિર ખર્ચા (IV) નફો

સલામતી ગાળો ₹ 90,000 જે વેચાણના 30% છે.

નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર 40% છે.

અથવા

1 'નુપુર' કંપનીનું અંદાજપત્ર મુજબનું ઉત્પાદન 40,000 એકમોનું છે, પણ ખરેખર 20

ઉત્પાદન 45,000 એકમોનું થયું છે. જે પૈકી 38,000 એકમોનું વેચાણ થયું છે.

એકમદીઠ વેચાણ કિંમત ₹ 100 નક્કી થઈ છે.

પડતર અંગેની વિગતો નીચે મુજબ છે :

વિગત **રકમ (₹)**

એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ માલ-સામાન 30

એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ મજૂરી 20

એકમદીઠ ચલિત કારખાના ખર્ચા 10

સ્થિર ખર્ચા :

કારખાના 4,00,000

વહીવટી 3,00,000

વેચાણ-વિતરણ 2,00,000

ખરેખર વેચાણ પર 5% કમિશન આપવાનું છે.

(I) સમાવેશી પડતર પદ્ધતિ મુજબ અને

(II) સીમાન્ત પડતર પદ્ધતિ મુજબ નફો દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

2 તા. 31-3-2021ના રોજનું 'આદમ' લિ.નું કાયું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

20

વિગત	ઉધાર બાકી ₹	જમા બાકી ₹
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	1,05,000	-
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	90,000	-
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	80,000	-
શેર મૂડી	-	5,00,000
નફા-નુકસાન ખાતું	-	80,000
ઘસારાની જોગવાઈ	-	25,000
લેણદારો-દેવાદારો	75,000	45,000
બેન્ક સિલક	70,000	-
સ્થિર મિલકતો	2,30,000	-
	6,50,000	6,50,000

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો નીચે મુજબ છે :

વિગત	₹
માલસામાનની ખરીદી	4,00,000
ઉત્પાદન માટે આપેલ માલસામાન	4,10,000
સમારકામ માટે આપેલ માલસામાન	20,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	2,80,000
પરોક્ષ મજૂરી	30,000
કારખાના ખર્ચની વસૂલાત	2,30,000
કારખાના ખર્ચ ચૂકવેલ	1,70,000
વહીવટી ખર્ચ ચૂકવેલ	75,000
વેચાણ ખર્ચ ચૂકવેલ	90,000
ઘસારો	10,000
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	10,50,000
લેણદારોને ચૂકવ્યા	3,50,000
વર્ષ દરમિયાન તૈયાર માલનું ઉત્પાદન (પડતર કિંમત)	7,10,000
વેચાણ પડતર (પડતર કિંમત)	7,70,000
વેચાણ	11,00,000

સંકલિત હિસાબી પદ્ધતિ મુજબ જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો.

તા. 31-3-2022ના રોજનું કાયું સરવૈયું પણ તૈયાર કરો.

અથવા

- 2 'આદમી' લિ. પોતાના હિસાબો સંકલિત પદ્ધતિથી રાખે છે. તા. 1-4-2021ના રોજની બાકીઓ નીચે પ્રમાણે હતી : 20

વિગત	₹
શેરમૂડી	2,00,000
અનામતો	55,000
પ્લાન્ટ-યંત્રો	2,50,000
કાચોમાલ	1,00,000
પરચૂરણ દેવાદારો	40,000
પરચૂરણ લેણદારો	60,000
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	75,000

વર્ષ 2021-22 દરમિયાનના વ્યવહારો :

વિગત	₹
કાચા માલની ખરીદી.....	1,80,000
ઉત્પાદન વિભાગને પૂરો પાડેલ માલ	2,25,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	1,99,000
પરોક્ષ મજૂરી.....	21,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા - ચૂકવેલા	2,50,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા - વસૂલાત	2,65,000
વેચાણ-વિતરણ ખર્ચા	30,000
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	7,00,000
લેણદારોને ચૂકવ્યા.....	2,00,000
તૈયાર માલનો સ્ટોક ઉત્પાદન ખાતેથી.....	5,90,000
તૈયાર માલનું વેચાણ	6,80,000

જરૂરી ખાતાઓ તૈયાર કરો અને તા. 31-3-2022ના રોજનું કાચું સરવૈયું તૈયાર કરો.

- 3 તા. 1-4-2021ના રોજ 'ઈવ' લિ.ના ચોપડે નીચેની બાકીઓ હતી : 15

વિગત	ઉધાર બાકી ₹	જમા બાકી ₹
સામાન્ય ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	-	1,50,000
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	60,000	-
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	25,000	-
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	65,000	-
	1,50,000	1,50,000

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો નીચે મુજબ છે :

વિગત	₹
માલસામાનની ખરીદી	2,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	2,40,000
ઉત્પાદન માટે આપેલ માલ	1,80,000
કારખાના ખર્ચા	1,15,000
વેચાણ-વિતરણ ખર્ચ	70,000
કારખાના ખર્ચની વસૂલાત	1,22,000
વેચાણ-વિતરણ ખર્ચની વસૂલાત	68,000
વેચાણ	6,50,000
આખર સ્ટોક :	
માલસામાન	80,000
તૈયાર માલ	50,000
ચાલુ કામ	60,000

કંપનીના ચોપડે જરૂરી નિયંત્રણ ખાતાઓ તૈયાર કરી તા. 31-3-2022ના રોજનું કાર્યું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

3 'પંડ્યા' લિ.ના પડતરના ચોપડામાં તા. 1-4-2021ના રોજની બાકીઓ નીચે 15

મુજબ હતી :

વિગત	₹
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	20,700
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	93,600
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	41,400

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

વિગત	₹
માલસામાન ખરીદી	90,000
ઉત્પાદન માટે આપેલ માલ	88,200
મજૂરી (પ્રત્યક્ષ ₹ 1,35,000)	1,44,000
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા	21,060
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	26,100
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચની વસૂલાત	39,600
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચની વસૂલાત	21,600
સમારકામ માટે આપેલ માલ	3,600
આવકમાલ ગાડાભાડું	1,440
વર્ષ દરમિયાન થયેલ તૈયાર માલની પડતર	3,24,000
તૈયાર માલની વેચાણ પડતર	3,42,000
વેચાણ	3,78,000

પડતર ખાતાવહીમાં જરૂરી ખાતા અને 31મી માર્ચ, 2022ના રોજનું કાર્યું સરવૈયું તૈયાર કરો.

- 4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) 15
- (I) બેન્ચ માર્કિંગના પ્રકારો
 (II) બેન્ચ માર્કિંગના ફાયદા
 (III) આંતર પેઢી તુલનાના ફાયદા
 (IV) બેલેન્સ સ્કોરકાર્ડનું મહત્ત્વ
 (V) આંતર પેઢી તુલનાના હેતુઓ
 (VI) સમાન પડતર-પદ્ધતિના અમલ માટે આવશ્યક પૂર્વ શરતો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the right side indicate marks.
 (2) Show the necessary calculations as part of answer.

- 1 (A) The details of 'Neev' Ltd. are as follows : 10
- Fixed expenses ₹ 3,00,000
 Sales (units)..... 15,000
 Break-even point (in units) 6,000
 If sales price per unit is ₹ 80, then calculate -
 (I) Variable expenses per unit and (II) Profit.
- (B) You are required to calculate from the following information: 10
- (I) Sales (II) Break-even sales
 (III) Fixed cost (IV) Profit
 Margin of safety is ₹ 90,000 which is 30% of sales.
 Profit-volume ratio is 40%.

OR

- 1 Budget production of 'Nupur' Co. is 40,000 units which actual 20
 production is 45,000 units, out of which 38,000 units were sold.
 Selling price per unit is ₹ 100.
 Details regarding cost of product are as follows :
Particulars	₹
Direct Material per unit.....	30
Direct labour per unit	20
Variable factory expenses per unit	10
Fixed Expenses :	
Factory	4,00,000
Administrative	3,00,000
Selling & Distribution.....	2,00,000
- 5% Commission on actual sales is to be given.
 Prepare statement showing profit as per :
 (I) Absorption costing and
 (II) Marginal costing.

- 2 Trial balance of 'Adam' Ltd. as on 31-3-2021 is as follows : 20

Particulars	Debit ₹	Credit ₹
Stores ledger control A/c	1,05,000	-
Work-in-progress ledger control A/c	90,000	-
Finished goods control A/c	80,000	-
Share capital	-	5,00,000
Profit & Loss A/c	-	80,000
Provision of depreciation A/c	-	25,000
Creditors - Debtors	75,000	45,000
Bank balance	70,000	-
Fixed Assets	2,30,000	-
	6,50,000	6,50,000

Transactions during the year were as follows :

Particulars	₹
Material purchases	4,00,000
Material issued to production.....	4,10,000
Material issued for repairing	20,000
Direct wages	2,80,000
Indirect wages	30,000
Recovery of factory overhead	2,30,000
Factory overhead paid	1,70,000
Administrative overhead paid	75,000
Selling expenses paid	90,000
Depreciation	10,000
Received from Debtors	10,50,000
Paid to Creditors	3,50,000
Goods produced during the year (at cost)	7,10,000
Cost of goods sold (at cost)	7,70,000
Sales	11,00,000

Prepare necessary accounts as per integrated method and also prepare trial balance as on 31-3-2022.

OR

- 2 'Adami' Ltd. keeps its accounts as integrated method. The balances 20 are as following on date 1-4-2021.

Particulars	₹
Share Capital	2,00,000
Reserves	55,000
Plant & Machinery	2,50,000
Raw Materials	1,00,000
Sundry Debtors	40,000
Sundry Creditors	60,000
Bank overdraft	75,000

Transactions during year 2021-22 :

Particulars	₹
Raw material purchases	1,80,000
Issued raw material to production department	2,25,000
Direct wages	1,99,000
Indirect wages	21,000
Factory overheads	
- paid	2,50,000
- recovery	2,65,000
Selling - distribution expense	30,000
Received from Debtors	7,00,000
Paid to Creditors	2,00,000
Finished goods stock from production A/c	5,90,000
Selling of finished goods	6,80,000
Prepare necessary accounts and trial balance for date 31-3-2022.	

3 Following balances were taken from 'Eve' Ltd. as on 1-4-2021. **15**

Particulars	Debit	Credit
	₹	₹
General ledger control A/c	-	1,50,000
Stores ledger control A/c	60,000	-
Work-in-progress ledger control A/c	25,000	-
Finished goods ledger control A/c	65,000	-
	1,50,000	1,50,000

Transactions during the year were as follows -

Particulars	₹
Material purchases	2,00,000
Direct wages	2,40,000
Material issued to production.....	1,80,000
Factory overhead	1,15,000
Selling distribution expense.....	70,000
Recovery of factory expense.....	1,22,000
Recovery of selling-distribution expense	68,000
Sales	6,50,000
Closing stock :	
Material	80,000
Finished goods	50,000
Work-in-progress	60,000
Prepare necessary control accounts in the books of the company and also Trial Balance as on 31 st March, 2022.	

OR

- 3 'Pandya' Ltd. opens the costing records with the balances as on 1-4-2021 as follows - 15

Particulars	₹
Stores ledger control A/c	20,700
Work-in-progress ledger control A/c	93,600
Finished goods ledger control A/c	41,400

Transactions during the year :

Particulars	₹
Material purchases	90,000
Material issued to production	88,200
Wages (direct ₹ 1,35,000)	1,44,000
Administrative overhead	21,060
Factory overhead	26,100
Recovery of factory overhead	39,600
Recovery of administrative overhead	21,600
Material issued for repairing	3,600
Carriage inward	1,440
Goods prepared during the year-(at cost)	3,24,000
Sales	3,78,000
Cost of goods sold	3,42,000

Prepare necessary accounts in the cost ledger and also prepare trial balance as on 31st March, 2022.

- 4 Write short notes. (any three) 15
- (I) Types of banch marking
 - (II) Advantages of banch marking
 - (III) Advantages of inter-firm comparision
 - (IV) Importance of balance score card
 - (V) Objectives of inter-firm comparision
 - (VI) Pre-requisites to implement uniform costing.